

Latweefchu Awise.

Mr. D.

Zettortdeenä 2. Merzi.

1861.

Awifchu - flunas.

Rihgä eebrauzoht ar ausu wesumu pee-eet pee pahrdeweja wihrs, panemm prohwi teikdams, ka effoht kaupmanna sellis. Ar to prohwi no-eet pee kaupmannu teikdams, effoht muifchas kungs, kam ausas ja-isdohd un faderer ar kaupmannu. Wiltineeks isnahjis, fohla semneekam labbu tirgu, wesumu leel nowest un ismehroht spihkeri. Kamehr semneeks ar tuffscheem maifeem wehl darbojaha, wiltineeks ee-eet kantori, panemm mafu un aiseet. Kad semneeks nu eet pehz naudas, tad israhdahs, ka abbi, kaupmanns un semneeks peeerahpti! Turpretim Rihgä lauzineeks kahda bohte useet, ka winna kabbatas-grahmata ar 80 rubl. un papihreem pagalam! Skreen atpalkaf mekledams wiffur fur bijis. Beidsot ee-eet balbeera istabinä, fur lizzis bahrdudsiht. Balbeers tuhda fakka: „Juhs jelle mekleejeet fawu kabbatas grahmatu? To esmu nosuhtijis us D... bohti, jo no weena rehlinuma, kas bij tai grahmatä, warreju manniht, ka juhs eefchoht us fcho bohti.“ Redsi gohda wihru.

Kreewufemme. Wladimira Gubernementi, winnufus Maslawas irr 1 tuhft. 132 pabrhki, kureds strahda kahdi 80 tuhft. zilweki un kas ja mas par 30 millj. rubl. prezzes ifgaddus isdohd. Behterburgas un Maslawas Gubernementis effoht wehl wairak pabrhku.

Wahzfemme. Drehsdenä 9tä Webruari nomirris kas leelais meisteris Mitfchels, kas isgudrojis un bij usnehmees taifst to leelo flunstigu gohda-stabbu un bildi no warra, fo Wormfä Lutteram par gohdu gribb zelt, un us fo ir juhs mihlee Latweefchi naudu effat mettufchi. Schis tahds isflawehts bilfchu meisteris, ka behrnu deenä daudf tuhft. augsti un mahziti zilweki, arri pascha Rehniina kareetes, winna lihki us kappeem pawaddijufchi. Preekfch Luttera stabbu wehl waijaga labbu teesu

naudas un tadeht ar pateizibu wehl fanems mihlestibas dahwanas.

Wihne. Gistreikeru Keisers 26tä Webruari wiffai sawai walstei jaunus liffumus demis, nowehledams leelu walsts landagu, kas lai nu sinn un spreesch par liffumu dohschanu, walsts naudu un tahdahm walsts leetahm. Scho landagu nosauzis par walsts-rahti, kurrei 2 nodallas. Tai kungu kambari sehdehs Printfchi, augsti leelkungi, augsti bifkapi un tahdi augsti mahziti kungi un wihri, fo Keisers pars us to ismellehs. Tai ohtra kambari sehdehs 343 wihri, kas tohp aiginati un fuhtiti par weetneekem no pilsateem, draudfchem un semmes gabbalrem. Tad nu gan leelu barihwestibu Keisers sawai walsti nowehlejis, ta ka ne warretu deefgan par to pateikt; bet deemschehl dsird, ka ar til warren leelu preeku par to ne preezajahs, ka gan waijadsetu. Jo Ungwei furn un furn, ne gribb ar tahm zittahm Gistreikeru walsts semmehm un winnu landagu beedrotees, bet wiffus sawus wezzus liffumus atkal atdabbuht; un ir zittas Gistreikeru semmes effoht zerejufchi wehl wairak dabbuht no sawa Keisera. Redsi, te atkal warr teikt: jo dohd, jo gribb, tadeht ka pasaulei nekad naw gan un deefgan un talabbad nekas naw labs deefgan!

Italias leelais landags Turinä irr nospreedis, ka wianas Rehniinam nu buhs buht un palift tas wahrs: **Italias Rehniinfch**, tas irr wiffas Italias Rehniinfch, jo zerre ir Rohmu un Weneziu wehl dabbuht un peelift pee fchihz walsts. Messinas krepofst wehl naw padewess, un nu fuhta no Gaetas leelu aplehgereschanas spehku. Rehniinfch Pranzis wehl irr Rohmä, bet Italias Rehniinfch Wiktors Emanuels un ir Napoleons gribb lai iseet ahra, jo tizz ka dumpineeki un winna draugi tad palifs meerigi un padohfees. — Taggad rakfta ta: Pranzis ar sawu Rehniineeni Rohmä atnahkufchi gribbejufchi redseht sawu 4 gaddus wezzu brach-

li, kas gultā gullejš. Beegahjuschi pee gultas, sullainis peedubrees ar swezzi pee gardinehm, kas fahfufčas degt. Rehnineene noplohufuse gardines un tā ugguni apflahpuschi.

Galantei taggad irr 691 karra-kuggi. No teem irr 447 dampkuggi ar sstruhwi, 115 dampkuggi ar ritteneem un 129 kuggi ar sehgelehm. Tik dauds naw neweenam zittam. — Parlamentā atkal stipri runnajaschi par wehrgu andeli. Gan preezajahs, ka Brasiliā, kur zittōs gaddōs 70—80 tubkst. Nehgerus virkufchi, taggad wairs ar tahdu andeli ne darbojahs, bet dusmojahs prett Amerikas wehrgu walstim, arri par Spaniu, kas pahr wisfeem zitteem wairak un stipri darbojahs ar Nehgeru andeli, jebfchu Spania zeeti peefohlijuse ar tahdu pohsta andeli ne buht wairs darbotees.

Parise. Tee waldineeku weetneeki wehl ne esfoht Sihrias labbad weenā prahtā fagahjuschi. Gan wissi atfihst, ka, ja Sprantschu karra-spehkan no Sihrias taggad buhtu ja-iseet, tur atkal nabbaga kristiteem par dauds darrihs. Tomehr Galenderi ne buht ne gribb, ka Sprantschi tur wehl ilgati paleek un cetafahs.

Warschawa. Nowgorodekes Marschalls wifās fawās muischās, schenkēs un krohgōs aiseledsīs brandwihnu krohgereht. Arri nahburga lungi tāpat darrijuschi un tā tad 150 schenkēs tur brandwihns wairs ne tohp isdohts. Zerre, ka us Turgeem wehl wairak muischneeku tāpat darrihs fawās muischās.

Rohma. Pahwests gan effoht palizzis no-flummis par Lagerronjehra grahmatu, jo warroht no tahs nolemt, ko Napoleons nodohmajis ar Pahwestu darriht un ka labbi ne buhschoht; tomehr Pahwests skaidri teizis, ka tahdam padohmam ne padohfers, bet labbaki, tā kā Pahwests Pius VII., kā nabbags gribboht iseet no Rohmas nekā fawas rektes pats atdoht un wehleht, ka Wiktors Emanuēls lihds ar winnu Rohmā mahjo un walda.

Seemel-Amerika. Meera faderreschana starp tahm wehrgu walstim un tahm kas wehrgu buhschanu ne gribb, labbi ne isdohdahs, jo jaunais Presidents Jepperfons Adams, ko wehrgu walstis taggad aizinajufchas un ezehlufchas, turahs prettim un atkal tas ihstais jaunais Presidents Lincolns,

kas 4tā Merzi fahfs fawu ammatu, ar warru un karu gribboht peespeest tahs wehrgu walstis, ja tahs ne klaufa. S—j.

Kurfemme. Sehlpils. Senn jaw, mihti brahli, ne effeet no muhsu mallas stinas dabbujuschi. Tas nahl no ta, ka wezs mahzitajs par 9 neddetahm flims gulleja un wehl leelas behdas un truhkums bijufchas; jo 1mā Maiji 1860 basnizkunga muischa aisegahje ar ugguni un leela skahde notikke pee mquantahm un basnizas rutkeem. Janefs irr tas un eefsch Deewa rohlahm japadohdahs, kas pahrebanda un schehlo atkal un palihds, kad Winna laiks nahjis. Lai tik Deemu luhdsam un strahdam fawu darbu, tad Winsch muhs ne pamettihš.

Pee mums dauds dsird no dahrgeem laikeem. Rihta-Sibiriā manna mahfes meita no Irkutskas raksta, ka winnai par Klaweera mahzischanas weenu stundu 3 rubl. fohla. Rihgā ja dauds, 1 rubuli makfa par klaweera stundu. Pee eisenbahnes darbeem Widsemme algadsis ar sirgu effoht pelnijis 1½ rubl. par deenu. Galenderi tē tebroht leelu naudu. Rihgas-Dinburgas eisenbahne gandrihs gattawa, bet tikkai Maiji fahfchoht braukt. Labba un leela andele bij us Daugawas un daschs strahdneeks waffarā nopelnijis 3½ rubl. neddekā par lohni pee gattawas maifes. Baggats Graws no Widsemmes man stahstija, ka weens fainneeks, kas fawas mahjos us renti turr, 62 rubl. pelnijis us weenu zellu no Rihgas us Polozku. Leelu pelnu kahrodami, kalpi dohdahs us Daugawu par laiwineekeem un nu paleek tee, kam ar kalpeem semme jastrahda, bes zilwekeem, tā ka tikkai ap Mikkekeem kahdā weetā beidse rudsus plaut un plawu waijadseja atdoht zittam. Seens tappe schinnis deenās pahredohts par 4 rubl. un makfa makfa 5—7 rubl. Wai teem nabbageem, kam uaw naudas siltumu gahdatees. — Ir pee ugguus-rattu nammū taisischanas leeli pelni bijuschi. Tohs fauz par bahnopeem un tahdu irr dauds weetās. Bet schee pelni stahw ihfu laiku un famaita dauds laudis, kas drihs gribb baggati palikt. Allasch drohschaki pelni irr: fawu druwu kohpt ruhpiigi un prahtigi, us ko Deews pats norahdijis. Mehroschanas Kummiffione leek us muhsu puffi mehroht un ismainiht mescha gabbalus. Laudis dsihwo labbi. Dsints muischas arri drihs wifas

mahjas buhs isdewufchas us arrenti. Us esareem bij leela sweija, jo siwis fahze noslahpt, fanahze pee iszirsteem zaurumeem (ahlingeem) un nu ar smel-schanu bij ismellamas ir paschas leelas siwis. Biffatâ dewe 5—6 kap. par mahzinu. Gohds Deewam debbesis, wisseem bij augligs gads un magasihnes tappe pilditas. Lai schis schelastibas gads laudis flubbina Deewam kalpoht, behenus labbi skohloht un deewabihjaschanâ dsihwoht, kurrat irr ta apsohlfichana tahs klahbuhdamas un nahkamas dsihwoschanas. St....

M a t t i.

„Arri juhfu galwas matti wiffi irr skaititi;“ (Matt. 10, 30) ta muhfu Kungs un Pestitajs fakka, ar to grippedams nosihmeht, ka mihtais debbesu Tehws arri wisamasako leetu sinn un par to gahda. Zil zilwekam mattu, to gan ne sinnu pateikt un tizzu, ka tu, lassitajs mihtais, arri to ne sinnaft. Bet Wahzjemmê kahds kothi mahzihts wihrs daudf gaddus ar to nopuhlejes to aprehknaht, zil zilwekam mattu effoht. Wirsch ta fakka: Kam gaischi dseltani, tam irr pawiffam 140 tuhft. un 400 mattu; kam bruhni, tam 109 tuhft. un 140 mattu; kam melni, tam 102 tuhft. 962; kam farkani matti, tam to effoht 88 tuhft. 740. (Kas ne tizz, lai mehgina pats iskloitigt). Tad nu to gaischi dseltu mattu irr us galwas pawiffam wairak, to farkano atkal masak; jo dseltanee matti irr wisfmarkakee un farkanee atkal jo rupji. Dseltanee matti — kaut gan smalki — tomehr jo stipri. Brihnumb jo leels ka nomirruscha zilweka matti jeb nogreesti matti jo ilgi pastahw ne ka tee, kas zilwekam us galwas aug. Utradduschi Giptes semmê kappos wehl itt smukkus un labbus mattus, kas wehl itt nebuht ne bij fatruhdejuschu, kaut gan wairak nelâ 3 tuhft. gaddus semmê gullejuschi. Zaur firdehsteem, behdahm, breefmahm un bailehm zilweka matti jo driht firmi paleef. Breefsch 70 gaddeem iszehlahs Sprantschu semmê negantigs dumpis. Trakkuli Rehninu nokawe, paschu Rehnineeni eemette zeetumâ. No leeleem firdehsteem wiannas matti par weenu paschu nakti palikke firmi. Breefsch 2 gaddeem fahchra Indija leelu pulku dum-

pineeku, no kurreem daudf ar nahwes teefu nosohdija. Weens no scheem preefsch teefas wefts ka apschu lappa trihzeja un pehz itt ka fasallis stahweja. Par stundas laiku bij wiinna tumfschi melnee matti itt firmi palikkuschu. Jo nabbadstusch dohmaja, ka arri wiinna dsihwiba buhschoht pagallam. Schweizeru semmê kahds gehgeris til duhschigi kalna-kasai dsinnahs pakkat, ka nemas ne apluhkoja, zil breefmigâ weeta bij eefkrehjis. Kad kalna-kasa pasudde, tad til atjehdsahs un nu ka apstulbis stahweja. Ne warreja wairs itt nekur tikt. Weenâ pussê bij ap-lam leela un dsikka aisa, ohtrâ atkal itt stahws klints kalns. Par deenu un nakti bij wiinna matti itt firmi palikkuschu. Par leelu leelo laimi zits gehgeris wiinu ohtrâ deenâ ispestija.

Zilwekus ar gaischi dseltaneeem matteem atrohn wiswairak Kreewusemmê, Galantê un Belgia. Wairak us deenas-widdus pussi irr zilwekem bruhni matti, ka: Sprantschu semmê, Schweizeru semmê, Sardinia, Gistreikeru walsti un Unguru semmê. Spanija, Neapeles walsti un Turkos irr zilwekem ittin tumfschi melni matti. Mattu andele irr kothi leela. Us Londoni ilgaddus 10 tuhft. mahzinas mattu aiswedd — un Sprantschu semmê daschu gaddu lihds 200 tuhft. mahzinas fapehrfoht. Jo kupli un smalki matti, jo dahrga makfa. Kad 16 un 17tâ gaddu fimteni wiffi plikgalwi labpraht dseltanus leelus mattus walkaja un augti kungi atkal leelas bises neffaja, tad par tahdu mattu mahzinu lihds 36 dahlderus makfaja. Taggad atkal zitta mohde. Labpraht walka tahdus leelus mattus, kas tumfschi bruhni. Schohs wiswairak Sprantschu semmê fapehrf. Ka pee mums daschu reis Schihdini apfahrt brauka luppatus un kaulus par neeka leetinahm pirtdami, ta skaiga par Sprantschu semmi mattu pirzeji apfahrt isluhtodami, kam til labbi smukki un beesi matti. Ar neeka leetinahm (sibda lakkatineem, raibahm bantehm, spohschahm knohpitem u. t. j. pr.) tee proht seewischkus jo lehti peewilt, un ta tad dascha meittina fawu galwas kohschumu par to pahrdohd. Atkal kas naudas kahriga, tai makfa par wisseem galwas matteem 25 kap. sudr. lihds 1 rubl. 25 kap. sudr. Kad mattu pirzeji mattus pareisi ischikhruschu, pehz kahrtaf salikkuschu un par paruku fataisjuschi, tad

par mahziniu 20 dahlderus un arri wehl wairaf
makfa.

Ustizigs funs.

Wahzsemme ar damprattem brauz kahds kungs
us Berlini. Winsch braukdams attaisa rattu lohgu
wassam un griib lo reddseht, te tam us weenreis
plahna, smalka zeppure nokriht no galwas un is-
kriht zaur lohgu zauri. Kunga funs, kas tam
klast tuppeja, to mannidams, islez ahtri par
lohgu zeppurei pakkal. Dampratti skreen schnahl,
dami prohjam un funni ne gaida wis. Kungs
aisbrauz pee pirma staziona, gan skattahs pehz
funna, bet nekà! Nu kungs dohmaja, funs irr
kallu lausees lehdam, jeb us zittu mallu ais-
skrehjis. Pehz kahdu neddeku eet schis patz
kungs Berlinè pa eelu, un tawu brihnumu! winna
funs tam smilkstedams un preezadamees peelegg
klast un kunga zeppure tam wehl muttè! Tad nu
warr dohmaht, ka kungs par ustizigu funni pree-
zajahs, un to wehl wairaf mihtoja un labbi ap-
kohpe.

G. J. S.

Spohku stahstini.

Zatweeschu Awischu 33schà Nummeri (1860) bij
stahstihst, ka Wahzsemme kahda jauna meita, kas
no spohkeem baidijabs, pee kahdeem kappeem ta
pahrbihjahs, ka nomirre. Deemschehl rohdahs ir
pee mums pa-auguschu zilweki, kas bihstahs, ka tit
spohkus un kelmus ne redsetu. Kahds kallejs dsh-
wo ar seew' un behrneem patz fawà namminà.
Winnam preeksch gadskahrtu behrns mirre, kuru
lihki fawà preekschammà turreja, bet zaur to tit
bailigs palikke lihds ar wisseem sawejeem, ka, ja
kahds no winneem nakti griib ahra eet, — tad
tohp wiffi usmohdinati un tikkai eet, kad wiffi kohpà,
laukà, tapehz ka weenam jeb diweem buhtu bail. —
Kahdas Leischu sudmallàs, kas pee Kursemmes roh-
bescheem, isgahjuschá mehnest atbrauz kahds tehws
ar fawu 12 gaddus wezzu dehlu malt. Winni fa-
mak fawu labbibu satumstocht, tomehr ne brauz
mahjäs, bet gull turpat; jo winnu zelsch tahdai
weetai garram eet, kur zittahrt zilweks irr noslihzis

un us to winneem truhst drohschibas. Woi nam
noschehlojami, tahdi spohku un kelmu zeenitaji!
Un woi ne buhtu winneem gals, kad tahdi kahdu
reis pateest lo redsetu un dstrdetu, kas teescham ehr-
moti rahdahs, ka schee diwi stahstini parahda, fo
te isteikschu. Prohti, kahds melderis man ta stah-
stija: „Kad 15 gaddus wezs biju, tad tehws manni
fuhlija nakti us Grohbinu. Es brauzu ar tahdu
sirgu, kas us kreiso azzu bij stulbs, un mans zelsch
gahje B. pagasta L..... kappeem garram. Brau-
zohht man brihscham prahtà schahwahs, ka paschá
naktis widdü garr kappeem buhs jabrauz, un tas
man ne bija wis par preeku. Nobrauzu lihds tai
bailigai weetai, un redsi kahdi ehrmi! Ne esmu
wehl kappeem blakkam, te us reis mans sirgs ka
meetà atdurrahs, un ne no weetàs; us preekschu
ne eet, turpretti par kreisu rohku grahwi lauschahs,
tapehz ka us kreiso azzu stulbs buhdams, grahwi ne
reds. Es nobihstohs un paskattohs us kappu puffi;
te eeraugu leelu, baltu kelmu stahwam, kas kuff
un leezahs. Man uo bailehm matti stahwu zekahs.
Nu griibu pa labbu rohku fawu sirgu apgreest us
mahju puffi, jo kreisà puffe grahwis tuwu, bet —
nekà! mans sirgs ne eet, no ta kema bihdamees.
Te us reisi baltais kelmis sahlt sweegt, mans sirgs
tuhdal paleel rahms, es meerigs; jo muhsu baltais
baidelkis bij sirgs, kas labbas sahles deht kappu
dahrsà eelehzis.

(Turplikkam beizums.) Chr. S.

Turks ballès.

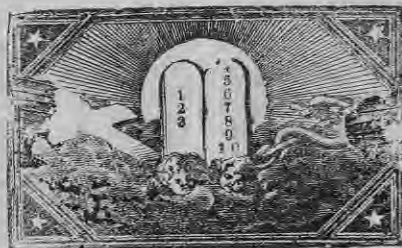
Turki nekad paschi ne danzo, bet winni leel fa-
wahn wehrgu meitahm danzohht un tad skattahs us
tohdeem dantscheem, gulledami us dihwanu un
pihpedami. Kahds baggats Turks no ougktas kahr-
tas bij pirmo reis fawà muhschá Parise. Te tas
tappe no kahda leelkunga us ballehm luhgts. Winsch
noschehlodams skattijahs us teem kungeem un prei-
leenehm, kas danzoja un ka tee few sweedrus slan-
zija. Weidsoht winsch fazzija us to leelmahti, kur-
ràs mahjäs tahs ballès bij: „Upschehlojeetees! kapehz
pee jums kungi un preileenes paschi danzo? Jube
tal warretu to gruhtu darbu likt no juhfu deenesta
koudim isdarriht.

J.....i.

B r i h w d r i f f e h t.

No jubrmallas-gubernements augtas waldishanas puffed: Collegienrath G. Blaesé, Censur. Zeligawà, tai 28. Webruari 1861.

No. 32.

B e h t e r b u r g a s I g g a u n u J a h n a - d r a u - d f e s b a d d a - u n p r e e k a - l a i f i .

W e h s s c h e i t a n e f f a m w e e s t .
D e m a h j a s - w e e t n ä —

tà irr ar mums wisseem pehz Deewa prahta, kas mums paleekamu weetu nowehlejis sawâ gohdbâ; bet tatschu tas pats sçhehligs Deews arri schinni fweeschneezibâ, — ka Israëla behrneem Kanaänu, — ta arri katram no mums sawu laizigu zetta-mahjinu nowehlejis, kur mihliga dsihwofchana raddu, draugu un tautas-brahlu starpâ mums buhtu. Deews pats zilwela firdi lizzis, ka winsch sawu tehwa semmi karsti mihko. Kam tehwa-semmes mihlestiba suddusi, tam dauds suddis, tas irr noschelojams zilwels. Zilwelam arri nekahda zitta walloda til jauki ne flann auffs, un til dsikki ne eet pee firds, kâ sawa dsimta walloda. Tai wallodâ mahte winnu mahzija Deewu luhgt, Deewa wahrdus lassihyt un Deewam par gohdu dseedahyt; gan drauga wahrdi irr winnam schai wallodâ faldaki, gan Deewa wahrdi winna dwehfeli dauds wairaf eepreezina, nekâ tahdâ wallodâ, ko fweeschneezibâ ernihjis. Zif tehwu-semme un brahtu walloda falda, to nomanna, kam jafschirahs un fweeschâ semmè affaru-maise ja-ehd. Tahdas behdas Jareds daudskahrt muhsu brahteem, teem saldатеem, kas is Widsemmes un Kursemmes iswadditi pa platto Kreewu walstibu. Behdu lautini winni gan irr, bet tomehr tas Kungs winnus ne atstahj; winsch usmelle tohs tukfnesi un eepreezina tohs daschkahrt itt schehligi. Tâ winsch nupat wehl muhsu tizzibas brahtus no Iggauunu tautas leelas Behterburgas fweeschneezibâ irr jauki atspirdsinajis, us pirmo adventi pagahjusçhâ gaddâ jaunâs basnizas wahrtus teem atwehrdams un pehz 50 raudu-gaddeem fwehtu lihgfimibas gaddu teem dohdams.

Ar Behterburgas Iggauunu badda-laikem tâ irr bijis: No leelas Reiserenes Katrihnes laikem fah-

ka rastees Behterburgâ dauds Latweeschu un Iggauunu saldati, jo tai laikâ Kreewu walstibat daudf karri bij ar Turkeem un Persereem. Daschi saldati arri sawas seewas un behrnus aisaizinjaja turpu; zitti tautas brahli, deenestneeki buhdami, pawad-dija sawus kungus un palikke tur dsihwoht. Wes teem arri wehl daschi laimes melletaji dsinnahs us Behterburgu, zerredami pee seelahm pelnahm weeglu dsihwi atrast. Tâ notizzis, ka fenn laikem jau labs pulzinsch muhsu kauschu tur bij sakrahjees, kam ne ihpascha ganna, ne kreetnas gannibas preeksch sawas dwehseles bija. Ne winneem bij saws ihpaschs Deewa galds, bet teem bij ar tahm drufscham japeeteek, kas no baggatu brahtu galda nobirra; ne winneem Deewa wahrdi tilke sawâ wallodâ fluddinati; behrnini pee kristibas bij janesç, laulajami pee laulafchanas bij jawedd woi us Wahzu, woi us Sweeden, woi us Pinnu basnizu. Ar laiku Deews zittu draudschu gannus pamohdinaja, ka tee fahle scho pulzinu itt fewischki apkohpt. Birmais tahds gans, kas ar ihstenu ganna firdi tahs iskshdinatas awis sakrahje un nokohpe, bija mahzitajs Hoffmanns; lai gan winsch tikkai preeksch Wahzeescheem bij eezelts, tad tomehr winsch isluhdsahs brihwibu, arridsan Latweescheem un Iggauuneem pehz nobeigtas Wahzu Deewa kalposchanas Krohna floslas basnizâ Deewa wahrdus turreht. Bet ne wiffai ilgi bij muhsu brahteem schis pirmais preeks wehlehts, jo par 3 gad. aiegahje schis ruhpiçs Deewa kalps Deewa preekschâ. — Wehl kahdi 30 tahdi patufschî gaddi bij winneem japahrdshwo, tad 1834tâ gaddâ mahzitajs Reinselbts no Widsemmes Latweescheem un Iggauuneem par sawu ihpaschu mahzitaju tilke eezelts. Tad nu jau gan maises dallitajs bij atnahzis, bet nammi truhke, kur pee-auguschus un nepeeauguschus warretu fa-aizinaht pee maises fanemschanas. Latweeschî papreekschu tilke pee pilnigas draudfes dsihwes, jo 1835tâ g.

winni atschklibrahs no Zggaunu brahseem un fweizinaja sawu pirmo ihpafchu mahzitaju Anieriemu, kas taggad Pehteruppè draudsi koly. 1845tā gad. preefchibre winneem Deems zaur Leelwirsta Michaila un kerra-leelkunga Barona Vietinghoff mihligu apgahdaschanu sawu basnizinu, ko par Jesus basnizu nosauze. Bet nabbageem Zggauneem wehl 15 gaddus bij japeeteel ar to istabu, kas winneem par leelu nandu, ko Keisera mihlestiba teem dahwaja, us Deewa kalposchanu bij atdohta. Draugu nu arri wairš ne truhke, kas behdas turreja, ka ihsta basniza teem tiktu uszelta. Tahdi bij ihpafchi: zeenigs Barons Meijendorffs, muhsu augstakās basnizās, teefās preefchneeks, — un winnu taggadejs mahzitajs Laalands, kas 1848tā gaddā tur eewests. Mahzitajs Laalands, kad skohlu preefch draudses behrneem bij cementojis, sahla mihlestibas dahwanas saluhgt un kraht preefch jauna Deewa namma, gan paschā Pehterburgā no weena tizzibas brahta us ohtru eedams, gan arri Zggaunds palihdsibu melledams. Sewischki bij japreezajahs pahre pascheem Pehterburgas Zggauneem, kas few pascheem atraudami ar leelu preeku baggatas dahwanas pee mahzitaja fanesse, Deewa nammu gaušchi kahrodami.

Tā tad warreja nu 1858tā gaddā draudse grunts weetu preefch Deewa namma, preefch mahzitaja mahjas un behru skohlas nopirkt un Zahna deenā 1859tā gaddā basnizās ehlahm grunts afminus likt. Zgaghjuschā waffarā dabjuja mahzitaja un skohlas-mahju gattawu, bet pee basnizās wehl bij dands darba, un nandas truhkums sahke rahditees. Lai ko peetaupitu, tad atstahje draudse to weetu, fur lihds schim par dahrgu nandu bij mittnsi, un sapulzejahs jaunā skohlas istabā un pascha mahzitaja istabās, kas skohlai lihdsahs. — Turklaht muhsu palihdsibas lahde sawu rohku atwehre, ka basnizās buhweschanu warretu nobeigt. Wissi nu zihnijahs, lai jaunu basnizās gaddu jaunā Deewa namma warretu eefahkt. Ar Deewa palihgu tā arri isdewahs. — Basnizina irr 17 affis garra un 14 affis platta. Wiana irr patti pirma Luttera basniza Pehterburgā, kas irr puschkota ar tohrni un pulsteneem. No ahrenes un eefshenes glihta un skaihta bij winna jauka bruhke, kas us sawu Adwentes-bruhstganu gaidija.

Šcht bilde rahda Pehterburgas jaunu Zggaunu Deewa nammu.

Nu arri Zggauni bij sagaidijuschki tahdu paschu preeka laiku, kahds 15 gaddus agraki Latweescheem bij wehlehts.

N. B. u. A. P.—u.

(Turplikam beigums).

Kahds wahrds par feewahm.

Šfmu reisu reisehm grahmatās gan Awisēs lassijs par feewahm. Bet wairk par niknahm un flitahm, ne par lehnahm un labbahm. Ne gribbu saprast, ka rakstītaji ne buhtu apdohmajuschki, ka ir feewu azzis un ausis winnu rakstus redsehs un dsirdehs, un — ja ne wairak, — rakstus nihdehs un flehpsu nurdehs. Jeb, woi tad fchee wihri tahdu feewu naggos buhtu bijuschki? Un woi tad to niknu feewu buhtu pateesi wairak?! — Schoreis runnastim par mihligu feewinu!

Gaddijahs man weenā krohgā kahdu brihdi palawetees, fur G. kunga sekli zeddeles dallija laudim, kas gan flihperus gan plankas us Leepaju wedde. Tur cenahl nabbaga, bet spohdra feewina, ar strihpainu willas dekki apseggusees. Sohla krohdsineklam 4 wistas pantus, lai pehrk. Pirke gan un aismaksaja 3 kapeikus. Seewina tohs wihram par zekla nandu lihds dewe, kas 7 flihperus wesumā uskrahwees tur arri zeddeles gaidija, mihligi fazzidama, ka tam jau ne grafcha ne effohkt, ko us zekla tehreht. — Rā jau krohgā! raddahs

weena, ohtra mutte seewinu pahesmeet, lai gan wiinu wahrde neweene pee winnas ne dabbuja weetas. Bet weens jo angstas kahrtas jauns lungs, kas arri wiffu to redseja un dsirdeja, pelnus no pihpas ispuhdams fazzija: „Es arri, kad prezze-schohs, mehletohs ka tahdu dabbutu.“ Tahdu wal-lodu isdsirduschy sohbgalli apkluffa un no seewinas atstahje; un man patikke ar scho kahdu wahrdu pa-runnacht. Brassija, woi paschi sawa pa-ehna jeb pee sainneeka par kalpeem effoht? Teize, ka 3 kalpi pee weena sainneeka effoht; un kalpone sawu wistu turroht. Sainneekam arri bijusi wista un gailis; bet to gaili norehjis wannags. Tad nu tahs kal-pones, falikkuschahs, nopirkuschas gaili; eedewu-schas guldi. Ir wehl no zeemina weena seewa nes-foht sawu wistu pee wiinu gaila. Bet winnas wista paher wiffahm ta pirma dehjeja. Tohs wahr-dus, ka winnas wista ta pirma dehjeja, ar tahdu preezigu waigu teize, ka to redsoht ir winnas ee-naidneekeem buhtu bijis japreezajahs, ja tahdi buhtu bijuschy.

Jahnis Tammusch.

Sinna par jaunu grahmata.

Bihbeles - katkismis

je b:

Luttera swehta behruu mahziba,

ar jautaschanahm un atkal ar Bihbeles wahrdeem wairota un isflaidrota; turklaht arri rohdahs, grehku-suhdseschanas, rihta-, wakkara- un ehdamu luhgschanas. Ohtra drikke. Nihga 1861 drikketis pee bilschu un grahmata drikketaju Ernst Plates.

Zits gan fakka, ka Latweeschem jau deesgan garrigu grahmata effoht, bet kas Latweeschus pasihst un mihto, kas ta ne fazzihis wis un prezasees, kad islaista atkal grahmata, kas tohs gudrus darra us debbes preeku. Tahda grahmata nu irr schis katkismis, kas ar paschas Bihbeles wahrdeem bag-gatigi pasneeds to wesseligu mahzibu un usrahda, ka Luttera draudse to ween mahza, ko ar pascheem Deewa wahrdeem warr apstiprinacht. Tadeht schis katkismis ne ween behrneem par mahzibas grahmata derr, bet leeleem zilwekeem arri par to, ka tee few warr ustaisht us sawu wisswehtaku tiz-jibu. Jautaschanas tur arri ne truhst un tee tur

eelikti ta, ka behrni mahzahs to labbi apdohmaht, us ko jautati ja-atbild. Katrs mahzibas gabbals arri usrahda, kurri kahdi Bihbeles stahsti to mah-zibu isflaidro. Ischetros peelikkums irr: 1) greh-ku suhdeschanas; 2) rihta-, wakkara- un ehdamu luhgschanas; 3) tahs sahkanas altara dseefmas, ar ko wiffai draudsei un behrneem arri dseedoht mah-zitojam ja-atbild. 4 simts dseefmas usrahditas no leelas dseefmu grahmata, ko behrni wisswairak lai mahzahs no galwas. Mafsaht schis katkismis eesefts wairak ne mafsa ka 25 kap. fudr.

Nihga Webruari 1861.

T. Berent,

wegais Suntaschu mahzitajs.

Kannepu putninsch.

Etahis.

Masai meitenei, Lihbei, jaukais kannepu put-ninsch bij, kas no pascha rihtas lihds wehlam wakkaram dseedaja, parleekam flaishts un raibs, ar pufselteneem spahrneem un farkann galwu pee pa-scha deggona. Tam Lihbite daschadas sehklinas dewe un sahles, pabrihscham arri kahdu gabbalinu zuffura, bet ikdeenas flaidru, prischu uhdeni.

Bet peepeschi putninsch noskummis palikke un weena deena, kad Lihbe tam uhdeni gribbeja eelikt, to atradde nomirruschu sawa sprahstinä.

Par to masina leelas waimanas zehle un to put-ninu lohti apraudaja. Bet meitas mahte ais-gahje un jaunu nopirke, wehl jo skaisstaku no spal-wahm, kas tikpat jauki dseedaja, ka pirmais, un to eelikke sprahstinä.

Bet meitene, to jaunu putnu eeraugusi, jo stip-raf sahle raudaht. Par to mahte lohti brihnoda-mees fazzija: „Mihkais behrns, par ko tu wehl raudi un tik noskummusi effi? Dawas affaras to nosprahguschu putnu ne warr dsihwu padarriht; schè tewim jel ohtris, ne sliktals par to pirmo.“

Tad behrns: „Al mihka memmina, es preft to putnu nepateesi bija turrejusees un tam ne esmu darrijusi, ka es warreju un ka man peekritte.“

„Bet mihka Lihbite,“ ta mahte aibildeja, „tu tomebr to ruhpiigi effi apfohpusi.“

„Al ne!“ ta behrns, „jo ne zik ilgi preeksch winna nahwes, es weenu gabbalinu zuffuru, ko tu mannim preeksch to eedewusi, tam ne nodewu, bet to patte avehde.“ Ta ta meite ar noskummuschu sirdi fazzija.

Bet ta mahte, to meiti ittin laipnigi aplampusi fazzija: „Nē sunnamas sirds spēks! Lai Deews te- mi svehiti, ka temim allasch tahdas sahpēs zeltohs, kad atkal kahdu nepareisibu jeb netaisnibu effi pa- darrijusi, jeb kad to gribbi padarriht!“

Chr. J. J.

Lihdsiba.

Kaupmannis, kam wissa manta bija sudduse, mekleja kohku, kur pakahrtees. To atradde us ka- na stahwofchu un nokaltufchu. Bet wunsch sahke no zelma atkal sakloht. Tē dohmaja kaupmannis: Tu jau arri warri no jauna eesahkt andeleht. To dohmajis nu darrija tā, un palikke atkal pahrtizis wihrs. Kaut jelle katrs, kas peepeschi nelaimē ee- krittis, nemtohs drohschu sirdi un sahktu no jauna. Deews lihdsetu. B—nn.

Sluddinaschanas.

Wislabbalas faufas meeles ideenas prischas warr dabhuht pee kaupmauna **J. J. Gaase** Jelgawā, pastes eelā **Nr. 1.** 1

Lehti labbu feenu, kas bes leetas fanemts tappis, par nekahdu dahrgu maksu warr dabhuht pirkt pee 1

H. A. Markus Erben,

Jelgawā, uyses eelā, tai namnā ar to jaunū **Nr. 15.**

Wissī tee, kam kahdas taisnas parradu prassichanas hubtu pee tabs mantas ta nomiruscha Lustes fainmeela **Sudmaltu Judrika Weldera**, un arri tee, kam kah- das maksachanas tam nomiruscham hubtu parradā, teel zaur scho usazinatī, feschu neddeku starpā no ap- palschrafftitas deenas, tas ir lihds **pirmai Aprila** denai f. g. pee schibs pagasta teefas peesteitces, jo

Vabbibas un prezzu tirgus Mihgā tai 25. Webruari un Leepajā tai 25. Webruari 1861 gaddā.

M a l f a j a p a r :	Mihgā.		Leepajā.		M a l f a j a p a r :	Mihgā.		Leepajā.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/2 Tschetw. (1 puhrū) rudsu 200 lihds	2	10	2	15	1/2 puddu (20 mahrz.) dselses	1	—	1	10
1/3 " (1 ") sweeschu 300 —	3	30	3	50	1/2 " (20 ") tabala	1	25	1	40
1/3 " (1 ") meeschu 180 —	1	90	2	—	1/2 " (20 ") schibtu apptau	—	—	2	75
1/3 " (1 ") ausu . 120 —	1	25	1	15	1/2 " (20 ") schab. zubfu galk.	2	60	2	—
1/3 " (1 ") sirnu —	2	25	2	60	1/2 " (20 ") trohna linnu	2	50	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt.	2	10	2	—	1/2 " (20 ") bracka linnu	1	40	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 250 —	2	75	2	75	1 muzzu linnu sehllu . . 6 1/2 lihds	8	—	8	—
1/3 " (1 ") sweeschu mil. 4	75	4	—	—	1 " silku . . . 10 —	10	50	10	—
1/3 " (1 ") meeschu putraim. 2	85	2	75	—	10 puddu farfanas fahls . . .	5	25	4	60
10 puddu (1 birkawu) feena . 350 —	4	—	3	—	10 " baltas rupjas fahls . . .	5	—	4	60
1/2 " (20 mahrz.) sweesta 370 —	3	90	3	50	10 " " smalkas " . . .	5	—	4	60

B r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas-gubernemēnts augstas waldischanas ruffes: Collegienrath G. Bläse, Censur. Jelgawā, tai 28. Webruari 1861. No. 33.

wehlaki neweenu wairf ne klausbs, bet ar teem, kas ne buhs scheit sawns tam nomiruscham parradā paliktu- schus parradus peedewuschi un wehlaki par tahdeem taps atrasti, — tiks pehz likumeem darrihts. To buhs wehrā list. 2

Zihpelē, tannī 16tā Webruari 1861.

(Nr. 194)

Preekschschdetajs A. Reiting.

Deef. sctihw. C. Engelbrecht.

Labbi isshjatas kalleja almins-ohgles, par 40 kapeikeem fudr. par weenu mehru warr dabhuht pirkt Jelgawā pee 3

Otto H. Günthera un dehla.

Wislabbaku farkana ahbolina un timotejas- sahles sehllu, tā arri sehllas lehzes un sirnus warr dabhuht pirkt Jelgawā pee 3

Otto H. Günthera un dehla.

Baltas un pellesas lehzes, tā arri wissadas sorte s ir nu tohp pirktas Jelgawā no 3

Otto H. Günthera un dehla.

Kandawas mahzitaja muischas **Rohbata** fainnee- kam ir tannī pirmdeenā preeksch seemas swohtkeem at- slibdis weens tumshi pellehks Lehwes kummelch, nahloschā waffarā buhs trihs gaddu wezs, ar krehpehm us kreiso pufsi; kas to nodohs tam peeminnetam fain- neekam, jeb pee Kandawas Krohna pagastā teefas, dab- buhs 5 rubl. pateizibas maksu. 3

(Nr. 339.) † † † Peeschd. Matthis Kwellberg.

Teefas sctihw. Külpe.

Dhsolmuischā (Paulsgnade) pee Jelgawas ir no Jurgeem 1861 ta peena-pahrdeweja weeta us renti dabhujama 3

Jelgawā ir weens namš ar 2 bohtehm un eebrauchšanu pahrdohdams. Klabatlas sūnas pee kaup- manni **B. Wittlera** pee tirgus vlazzi. 3